



## “Enemmän aikaa empatialle?” – tutkimustiedote asiakkaille ja läheisille

Vanhusten hoivatyössä on otettu entistä enemmän teknisiä viestintävälineitä käyttöön. Tutkimme, miten nämä välineet muuttavat hoivatyön laatua. Meitä kiinnostaa hoitajan ja asiakkaan välinen kohtaaminen ja empatia.

### Mistä on kyse?

Me Työterveyslaitoksella teemme tutkimusta hoivatyöstä ja hoitajien hyvinvoinnista työssään. Työpäivän aikana hoitajat ovat vuorovaikutuksessa vanhustenhoivan asiakkaiden kanssa kasvokkain, ryhmätilanteissa ja/tai teknisten viestintäkanavien kautta. Tutkimus kohdistuu erityisesti hoitajiin, jotka käyttävät työssään viestintää tehostavaa teknologiaa. Asiakkaat, heidän läheisensä ja työkaverit ovat osallisia vain tutkimuksen havainnointitilanteissa.

### Tutkimuksessa

Tutkimuskohteina on kaksi erilaista vanhusten hoivan muotoa: kotihoito ja tehostettu palveluasuminen.

Tärkeänä osana tutkimusta havainnoimme hoitajien työpäivää. Havainnointi tarkoittaa, että tutkijat tekevät muistiinpanoja hoitajan ja asiakkaan välisistä keskusteluista, kuvaavat videolle hoitajien työtä ja tallentavat ääntä.

### Suostumus havainnointiin

Mikäli et asiakkaana tai hoivattavan läheisenä halua olla havainnoitavassa vuorovaikutuksessa mukana, ilmoita siitä mahdollisimman pian hankkeen vastuulliselle johtajalle, Eveliina Saarelle tai vastuututkijalle.

### KYSYMYKSIÄ?

#### Vastuututkija

Vilja Rydman  
vilja.rydman@ttl.fi  
puh. 030 4742360

[www.ttl.fi/empatia](http://www.ttl.fi/empatia)

### TIEDOT

Tutkimushanke on koko nimeltään ”Enemmän aikaa empatialle? Hoivatyön teknologiavälitteinen viestintä ja työhyvinvointi”

Hanke toteutetaan 1.8.2020–31.8.2022.

Hanketta rahoittavat Työsuojelurahasto, Työterveyslaitos sekä Helsingin ja Jyväskylän kaupunkien kotihoito, Foibekartano ja Viola-koti.



Työsuojelurahasto  
Arbetskyddsfonden  
The Finnish Work Environment Fund

## Tutkimuksen toteutus

### **Hoitajan työpäivän havainnointi**

Koska tutkimme hoitajan tuntemaa empatiaa, on asiakkaiden ja omaisten kanssa käytävä vuorovaikutus tutkimuksemme arvokkain osa. Analyysimme voivat tuoda sellaista uutta ymmärrystä hoitajille ja heidän työpaikoilleen, mikä auttaa entistä paremman hoivan toteuttamista.

Havainnoimme kahden hoitajan työtä 1–2 työpäivän ajan. Työpäivän kuluessa hoitaja kohtaa asiakkaita sekä heidän omaisiaan sekä kasvokkain että teknologiavälitteisesti. Mikäli saamme näissä kohtaamisissa olevien henkilöiden (asiakkaat ja läheiset) suostumuksen, tallennamme keskusteluja tekemällä muistiinpanoja ja videoimalla. Videokamera on kohdistettu ensisijaisesti tutkittavaan hoitajaan, eikä asiakkaan tai läheisen kasvoja tai kotia videoida. Videovälitteisessä vuorovaikutuksessa videoimme vain tutkittavan hoitajan kasvoja.

### **Tutkimusaineiston analysointi**

Me, tutkijat Työterveyslaitoksella analysoimme havainnointiaineiston. Keskustelemme havainnoista ja analyyseistä tutkittavien hoitajien kanssa. Kun teemme aineistosta julkaistavia analyysejä, kaikki hoitajia, asiakkaita tai heidän omaisiaan koskeva sellainen tieto, josta voisi tunnistaa kuka henkilö on kyseessä, muutetaan tunnistamattomaksi. Esimerkiksi vuorovaikutuksen kirjallisesta asusta poistetaan tunnistettavuutta ilmaisevat asiat, kuten murreilmaisut, henkilöiden nimet, terveystietojen yksityiskohdat.

### **Hankkeen tulokset ja niiden saatavuus**

Julkaisemme hankkeen tulokset kootusti loppuraportissa ja se julkaistaan vuoden 2022 toukokuussa. Loppuraportti on saatavilla ilmaiseksi Julkari-tietokannassa, joka on Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan yhteinen avoin julkaisuarkisto. Järjestämme hankkeen tuloksista seminaarin keväällä 2022. Asiakkaat ja läheiset ovat tervetulleita osallistumaan seminaariin.

### **Luottamuksellisuus**

Tutkimuksessa keräämiämme tietoja hoitajien ja asiakkaiden kohtaamisista käsitellään ehdottoman luottamuksellisina. Ne tulevat tutkimuksen kaikissa vaiheissa ainoastaan tämän tutkimuksen tutkijaryhmän tietoon ja käyttöön. Me tutkimusryhmän jäsenet käsittelemme aineistoa tietoturvaliselle verkkolevylle tallennettuina tiedostoina, joista ei ilmene vastaajien henkilötietoja.

Havainnointiin osallistuneet voivat peruuttaa suostumuksensa missä tahansa tutkimuksen vaiheessa hankkeen vastuulliselle tutkijalle, jolloin kerättyä aineistoa ei käytetä tutkimustarkoituksessa. Tehdyt analyysit perutaan siltä osin, kuin se on teknisesti mahdollista.

*Eveliina Saari*

FT, Dos. johtava tutkija, Työterveyslaitos  
Hankkeen vastuullinen johtaja

[eveliina.saari@ttl.fi](mailto:eveliina.saari@ttl.fi)

Puhelin 030 474 2712